

Силабус курсу Етнологія

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 032 історія та археологія
Освітньо-професійна програма «Історія та археологія»

Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 4 рік, VIII семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: четвер, 12.45-14.05, ауд. 1003

Консультації: п'ятниця 14.05, ауд. 1006

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

Ятищук Оксана Василівна, кандидат історичних наук, доцент

Контактна інформація 03охана05@ukr.net 067-839-73-93

Опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни є: розвиток уявлень про головні тенденції розвитку етнологічної науки на сучасному етапі, вивчення і засвоєння питань теорії етносу, етногенезу та етнічної історії, сучасної класифікації народів світу, традиційних і сучасних форм життєдіяльності етносів різних континентів, особливостей міжетнічної комунікації, етнічної картини світу, етнічної свідомості.

Навчальний контент

Год. (лек. /сем.)	Теми	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Етнологія як наука, місце етнології в системі гуманітарних наук.	Знати сутність, завдання й особливості навчальної дисципліни, її місце в системі гуманітарних наук. Історію становлення та розвитку етнології.	Питання
2 / 2	Тема 2. Джерела етнології, її зв'язок з суміжними дисциплінами.	Знати джерела етнології, вміти використовувати дані польових етнографічних матеріалів, Знати проблематику, тематику району робіт, вміти розробляти анкети, прийоми короткотермінових експедицій.	Питання Презентація
2 / 2	Тема 3. Методика і методи етнологічних досліджень.	Уміти застосовувати у своїй науковій роботі комплексного підходу до предмету дослідження, використання джерел і даних, одержаних суміжними дисциплінами. Знати та вміти застосовувати методику збору польових етнографічних досліджень.	Питання Проблемні завдання
2 / 2	Тема 4 Основні етнологічні школи та їх роль у розвитку народознавчої науки	Вміти аналізувати спільні й відмінні риси генези зарубіжної і вітчизняної етнологічної думки. Знати основні ідеї етнологічних шкіл і напрямів та їх роль у розвитку народознавчої науки.	Питання Презентація
2 / 2	Тема 5. Класифікація народів світу.	.Розуміти принципи класифікації етносів. Вміти аналізувати основні типи класифікації: релігійну, расову, етнолінгвістичну, господарсько-культурну, історико-етнографічну.	Питання Проблемні завдання
2 / 2	Тема 6. Походження етносів. Проблеми українського етногенезу.	Знати основні теорії походження українців та етнодемографічні наслідки перебування українських земель у складі іноземних держав. Уміти періодизувати етногенез та етнічну історію українців.	Питання Тести
2 / -	Тема 7. Етнічні традиції у	Знати і вміти застосовуватим на практиці	Питання

	діловому спілкуванні народів світу.	загальноприйняті норми ділового спілкування. Знайомство, звертання, привітання. Візитні картки. Ділове листування і телефоні розмови: ділові листи, телеграми, факси, листи-рекомендації. Знати діловий етикет у різних країнах.	Презентація
2/2	Тема 8. Основи етнічної психології.	Знати сутність етнічної ідентичності. Вміти аналізувати рівні ідентичності: особисто-психологічний, соціально-психологічний. Види ідентичності: свідомі та без свідомі, повна та часткова, безпосередня та опосередкована.	Питання Презентація
2/2	Тема 9. Етнологія культури	Аналізувати проблеми культури в етнології. Зародження, поширення, запозичення, засвоєння культурних надбань. Знати основні функції етнічної культури. Взаємовідношення культури та традиції.	Питання
	Тема 10. Етнологія символу	Знати суть і загальну характеристику етнічної символіки, а також її окремі найвиразніші прояви у деяких сферах етнічного буття. Розуміти суть поняття «етнічний символ», «національний символ», «знак».	Питання Проблемні завдання
2/2	Тема 11. Природа етнічних конфліктів та способи їх вирішення	Розуміти співвідношення між політичними, міжетнічними та етнополітичними конфліктами. Аналізувати найпоширеніші причини етнополітичних конфліктів та способи їхнього врегулювання	Питання Ессе

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці	Програмні компетентності
Загальні компетентності	
ІК	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі історії та археології або у процесі навчання, здійснювати аналіз історичних явищ і подій, що передбачає застосування теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
ЗКЗ	Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
ЗК6	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК8	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК9	Здатність бути критичним і самокритичним.
Фахові компетентності	
ФК1	Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.
ФК9	Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.
ФК12	Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.
Програмні результати навчання	
ПРН 6.	Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії
ПРН 9.	Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України
ПРН 12.	Здійснювати комунікацію з професійних питань з представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій та спільнот.

Літературні джерела

- 1.Борисенко, В.К., 2007. Українська етнологія : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ: Либідь.
- 2.Кафарський, В.І. та Савчук, Б.П., 2006. Етнологія. Підручник. Київ: Центр навчальної літератури.
- 3.Лозко, Г.С., 2001. Етнологія України. Київ: АртЕк.
- 4.Савчук, Б., 2004. Українська етнологія. Івано-Франківськ: Лілея-НВ.
- 5.Садохин, А.П., 2008. Этнология: учебник для студ. вузов, обучающихся по гуманит. спец. и направлениям подгот. Москва: Гардарики.
- 6.Тавадов, Г.Т., 2004. Этнология: учебник. Москва: Прозект.
- 7.Тиводар, М.П., 2010. Етнологія: навч. посіб. для студ. іст. спец. вищ. навч. закл. Вид. 3-тє, виправл. і доповн. Ужгород: Гражда.
- 8.Хоптяр, Ю.А., 2008. Етнологія: Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006.
- 9.Хрящевська, Л.М., 2012. Загальна та українська етнологія: навчальний посібник. Миколаїв: Іліон.
- 10.Юрій, М., 2006. Етнологія: Навчальний посібник. Київ: Дакор.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-5) усне опитування, завдання	30
Модуль 2 (теми 6-14) усне опитування, завдання, ессе	30
ІНДЗ (теми 1-14)	20
Екзамен (теми 1-14) – усне опитування	20